

Gereformeerde Kerk Bellville – 24 Januarie 2016 – aand

Sing vooraf staande: Skrifberyming 8-1:1, 2 (14:1, 2)

- 1 "Water sal ek op hul sprinkel, / water uit 'n springfontein".
En van alle onreinhede / was die HEER sy volk dan rein.
"Nuwe harte gee 'k aan julle, / en Ek gee 'n nuwe gees;
'k sal die hart van klip verwyder, / aan jul gee 'n hart van vlees.
- 2 "'k gee my Heil'ge Gees aan julle, / wat die krag verleen en trou
om te wandel in my weë / en my wet te onderhou.
En jul sal die land van seën / deur my seën weer verkry
waar 'k 'n God sal wees vir julle, / jul 'n volk sal wees vir My."

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.

Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die kragtige werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Psalm 100:1, 2, 3, 4 (p. 494)

1 Juig, al wat leef, juig voor die HEER!
Dien God met blydschap, gee Hom eer;
kom nader voor sy aangesig,
en prys Hom met 'n lofgedig!	2 Die HEER is God, erken dat Hy
'n eie volk vir Hom berei,
'n volk om Hom te dien en vrees
en skape van sy wei te wees.
3 Gaan deur sy poorte in met lof,
met lofsang in sy tempelhof;
kom in sy huis, o bondsvolk, saam;
verhef sy lof en prys sy Naam.	4 Want goedertieren is die HEER;
sy goedheid eindig nimmermeer;
sy trou en waarheid hou hul krag
tot in die laaste nageslag.

Gebed

Psalm 51:3, 6 (p. 261)

- 3 Dis nie dié sonde alleen wat roep om straf: / ek is in ongeregtigheid gebore,
en lê voor U in doemskuld gans verlore / al van die uur van my ontvang'nis af.
U eis is waarheid in my binnest', HEER; / en ek is tot my wesensgrond toe skuldig!
Daal af in my verborge diepte en leer / my daar u wysheid, diep en menigvuldig.
- 6 Gee my weer lewensvreug, die soete smaak / wat ek moet mis, in sondesmart verlore;
gee my gewilligheid, uit vreug gebore, / wat weer u diens vir my 'n vreugde maak.
Dan hoor ek nie die wrede aanklag meer: / "Kyk hoe het hy, die kind van God, gesondig!"
Ek wil oortreders dan u weë leer, / bekering aan die sondaars bly verkondig.

Skriflesing: Genesis 4:1-8, 25-5:5; Johannes 3:1-8; 15:1-8;

Dordtse Leerreëls, Hoofstuk 3 en 4, Artikel 3

Kernvers: Johannes 3:5-6

Jesus antwoord: Voorwaar, voorwaar Ek sê vir jou, as iemand nie gebore word uit water en Gees nie, kan hy in die koninkryk van God nie ingaan nie. Wat uit die vlees gebore is, is vlees; en wat uit die Gees gebore is, is gees. (Johannes 3:5-6 AFR53)

Dordtse Leerreëls

Hoofstuk 3 en 4, Artikel 3

Alle mense word daarom in sonde ontvang en as kinders van die toorn gebore, onbekwaam tot enigiets goeds wat sou kon salig maak, geneig tot die kwaad, dood in die

sonde en slawe van die sonde. Sonder die genade van die Heilige Gees, wat die wedergeboorte skenk, kan en wil hulle nie tot God terugkeer of hulle bedorwe natuur verbeter of onderneem om dit te verbeter nie.

Tema: Slegs God die Heilige Gees maak 'n dooie sondaar 'n lewendige gelowige

Geliefdes in ons Here Jesus Christus, oraloor is daar verset teen die woorde wat ons in hierdie artikel bely. Woorde soos dié in artikel 3 breek die mens se selfbeeld af en is vernederend. Van nature kan die mens nie begryp dat hy niks goeds kan doen nie en tot alle kwaad geneig is.

Die pessimis praat graag oor die ellende as gevolg van die sonde, maar nooit van die mens se persoonlike skuld nie. Hulle erken nog dat alles so ellendig is op die aarde en dat die wêreld sleg geword nie. Maar die besef dat die mens as 'n verdorwene gebore is, dring nooit deur nie. Die mens sug nou eenmaal onder die ellende en kan niks daaraan verander nie. Daarom moet hy sy lewe maar skik volgens die omstandighede.

Die mens wat die evolusieleer aanhang is daarvan oortuig dat die mens al beter word. Ja, sal hy erken, die dierlike in die mens kom soms nog na vore, maar dit moet maar net bestry word. Goeie opvoeding en allerhande vooruitgang in die wetenskap sal die mens nog beter laat word. Die mens het welliswaar nog nie die hoogtepunt bereik nie, maar hy is sterk daarheen op pad. Van 'n onbekwaamheid by die mens wil die evolusionis niks weet nie.

Broers, susters en kinders, tot dusver het ons in hoofstuk 3 en 4 opgemerk dat die Here die mens na sy beeld geskep het. Die mens was volkome heilig. Maar deur die ingewing van die duivel en uit sy eie vrye wil het die mens hom van God losgeskeur en homself van al die uitnemende gawes beroof. Na die sondeval is die mens in sy wese 'n sondaar. En as sondaar bring hy sondaarkinders voort. In artikel 3 bely ons hoe erg verdorwe die mens regtig na die sondeval is.

'n Dwaalleraar uit die vierde eeu n.C., met die naam Pelagius, het verkondig dat mense sonde doen omdat hulle so 'n slegte voorbeeld van hulle ouers ontvang het. Volgens hom kan 'n mens heilig en regverdig bly lewe as hy maar net nie kies om die slegte voorbeeld van sy ouers na te volg nie.

Maar Kain het tog nie by sy ouers die voorbeeld gekry om moord te pleeg nie. Hulle het niemand anders vermoor nie. Daarom moet daar tog 'n ander rede wees waarom Kain vir Abel doodgeslaan het. Die rede wat in Genesis 4 aangedui word, is dat Kain baie kwaad geword het. Hy was kwaad omdat die Here nie hom en sy offer aangeneem het nie, maar wel vir Abel en sy offer. Sy woede het later daad geword. Hy het sy broer vermoor. Maar die kwaad word en woede-uitbarsting van Kain moes tog 'n oorsaak hê.

Die Here waarsku vir Kain om oor die sonde te heers. As hy nie goed doen nie, gaan die sonde oor hom heers. Wat in Genesis 4 vir ons nog onduidelik is, naamlik die oorsaak van Kain se woede, word weldra duideliker. En dit word juis duidelik in die woorde van Jesus aan Nikodemus:

Wat uit die vlees gebore is, is vlees. (Johannes 3:6 AFR53)

Die mens bring 'n mens voort wat in alle opsigte soos hyself is. Trouens, daar word berig dat Adam se derde seun, Set, as die beeld van sy pa gebore is.

Dit beteken: Soos wat Adam beeld van God is, is Set ook beeld van God. Die mens het na die sondeval steeds draer van God se beeld gebly. Maar Adam was nie meer die volmaakte beeld van God nie. Hy is nou 'n sondaar en die beeld van God in hom is erg geskend. Daarom is Set as die beeld van sy pa ook 'n sondaar, want die beeld van God in hom is ook erg geskend soos wat dit in sy pa geskend is. En Dawid sê in Psalm 51 dat hy al skuldig was toe hy gebore is, met sonde belaaï toe sy ma swanger was met hom.

Geliefdes, dit is op grond van hierdie Skrifgetuïenis dat ons bely: ***Alle mense is onbekwaam tot enigiets goeds wat sou kon salig maak, geneig tot die kwaad, dood in die sonde en slawe van die sonde, want hulle is in sonde ontvang en as kinders van die toorn gebore.*** Elke liewe mens wat gebore word, word gebore met 'n giftige fontein in sy hart. Ja, selfs daardie klein babatjie wat so oulik is, is met die giftige fontein van sonde in sy hart gebore. Hy is 'n mens wat uit 'n mens voortgekóm het.

Die klein mensie wat uit sondaarouers gebore word, is net so 'n sondaar as wat sy ouers sondaars is. Ons kan dit met die volgende beeld nog duideliker maak: 'n Pofaddertjie wat maar enkele dae gelede uitgebroei het, is net so 'n pofadder as wat sy ouers is. In so 'n klein pofaddertjie is daar net soveel kwaad as wat daar in 'n groot volwasse pofadder is. In hom is die beginsel reeds daar om 'n dodelike byt toe te dien aan sy prooi. In elke klein babatjie is die beginsel om enige sonde te doen reeds in hom ingebore.

Ons noem hierdie aangebore geneigdheid tot sonde *erfsonde*. Adam en Eva se misdaad in die paradys het veroorsaak dat elke mens wat sedert die sondeval gebore is, nog voor sy geboorte die allerverskriklikste ding erf, naamlik die sonde.

Wanneer ons van erfsonde praat, tref ons 'n onderskeid tussen erfskuld en erfsmet, sodat ons 'n beter begrip kan kry van ons eie onmag om iets goeds te doen. Adam en Eva is die eerste mense wat God geskep het. Direk na die sondeval noem Adam sy vrou Eva, want sy is die moeder van al die mense. Daarom word Adam ook die vader van al die mense genoem. Toe Adam in die sonde geval het, het hy in 'n persoonlike hoedanigheid voor die Here gestaan en in 'n amptelike hoedanigheid.

Die Here het met Adam as die eerste mens die werkverbond opgerig. Indien Adam aan die Here gehoorsaam gebly het en nie van die verbode vrugte geëet het nie, sou hy uiteindelik die ewige lewe kon verkry. In hierdie werkverbond teenoor die Here is Adam die hoof van alle mense. Deurdat Adam met God verbind was as gevolg van die skepping, is alle mense in Adam aan God verbind, omdat alle mense skepsels van God is en van Adam afstam. Maar Adam het sy verbintenis met God verbreek toe hy agter die Satan se lokstem aan gespring het. Daarmee het hy ook sy nageslag, al die mense, se verbintenis met God verbreek. En die dag toe hy dit gedoen het, het hy 'n vyand geword van God, en al die mense na hom is tot vandag toe van nature vyande van God.

Dit is soos 'n staatshoof van 'n land wat oorlog verklaar teen 'n ander land. Sodra die oorlogsverklaring uitgereik is, is alle mense van die land – groot en klein, oud en jonk – vyande van die ander land se mense. En elke mens van die land staan die gevaar om doodgemaak te word. Op dieselfde manier het Adam geweld teen God gepleeg en dit het tot gevolg gehad dat elke liewe mens wat uit hom gebore word sondaars is en skuldig staan voor God. Ons het erfskuld.

En soos wat 'n kind by geboorte uiterlike eienskappe, soos velkleur, kleur van hare en gelaatstrekke, van sy ouers erf, so erf hulle ook die innerlike geneigdheid om sonde te

doen. Soos wat elke mens met 'n hart gebore word, word hy ook met 'n besmetlikheid gebore. Elke liewe mens het erfsmet.

Elke mens word in sonde ontvang en gebore. Elke mens het erfsonde. En uit hierdie giftige fontein van erfsonde groei die sondige gedagtes, woorde en dade van die mens. Daarom staan elke liewe mens skuldig voor God. Elke liewe mens verdien om aan sy liggaam en siel met die tydelike en ewige straf gestraf te word.

Broers, susters en kinders, dit is nie net Adam en Eva wat gebuk gegaan het onder die gevolge van hulle sonde nie. Ons almal wat uit hierdie eerste ouers voortkom, dra ook die gevolge daarvan. Ook ons is skuldig voor God, want ons is van voor ons geboorte af vyande van Hom. Ons is mense wat uit mense gebore is.

En dit bring ons by die punt hoe diep ellendig ons werklik is. Ons het so diep in die ellende en sonde geval dat ons nie anders kan nie as om te sê: ***Alle mense word daarom in sonde ontvang en as kinders van die toorn gebore, onbekwaam tot enigiets goeds wat sou kon salig maak, geneig tot die kwaad, dood in die sonde en slawe van die sonde.***

Hierdie woorde klink vir die hedendaagse mens oordrewe en swartgallig. Dit klink egter nie net swartgallig nie; dit is ook so. Die mens het deur sy geweld en opstand teen God homself van God afgesny. Koelbloedig het hy die lewensaar, sy verbintenis met God, morsaf gesny. En elke mens is nou soos 'n loot wat van die wingerdstok afgesny op die grond lê. In daardie loot is daar nie meer lewe nie. Daar kan liters en liters reënwater op daardie afgesnyde loot val, maar solank as wat hy daar alleen op die grond bly lê, sal hy beslis nie weer kan groei en bloei en vrugte dra nie. Intendeel, van al die nattigheid sal hy eerder vrot en deur die wind en weer tot niet gaan.

Omdat die mens homself van God afgesny het met die gewelddadigheid van sy sonde, het hy ook 'n dooie geword. Uit homself kan hy niks meer goed doen nie. Al waartoe hy nou geneig is, is om sonde te doen. Die wil wat hy gehad het om reg te kon kies, is verlore, want hy het in die kloue van die duiwel en die mag van die sonde vasgevang geraak. Daarom is alles wat die mens uit homself wil doen, besmet met sonde. Enige sonde is vir hom haalbaar. Hy is geneig tot alle kwaad. Elke soort sonde kry in die mens se sondige geaardheid 'n aansluiting. Daarom kan enige mens in enige soort sonde verval. Hy kan en wil homself nie meer teësit teen die sonde nie, want sy begeerte en wil is besmet met die sonde.

Hoe kan ons uit hierdie swartgallige doodsbestaan vrykom? Net as ons weer gebore word. Nikodemus het die wedergeboorte op 'n baie kinderlike manier verstaan. Hy het gereken dat 'n mens weer uit jou ma gebore moet word. Dit sou goed wees om weer uit jou ma gebore te word. Maar dan moet jy net al die slaggate en verkeerde dinge onthou sodat jy nie weer dieselfde sondes van voor af doen nie. Maar die moeilikheid is dat jy dan nog steeds 'n mens is wat uit 'n mens gebore is. Die erfsonde is nog nie uitgewis nie.

Om weer gebore te word, is nie iets wat op die aarde deur aardse geboortes kan plaasvind nie. Ons moet van bo af opnuut gebore word. Dit is 'n daad wat alleen deur God se wonderbare mag kan gebeur. Deur ons sonde en sondige geaardheid het ons self ons verbintenis met God verbreek. Maar daar het God ons nie gelos nie. Hy is 'n getroue en liefdevolle God. Hy verbreek nie sy verbintenis met die mens nie.

Omdat God weet dat die mens glad nie in staat is om homself uit hierdie diepe verlorenheid te kan ophef nie, het Hy sy Seun gestuur. Hy het sy Seun gestuur omdat Hy die mense wat vyande van Hom geword het, steeds liefhet. Jesus Christus het as Hoof van die nuwe verbond – die genadeverbond – ons skulde op Homself geneem om as 'n sondaar behandel te word. Jesus het ons vyandskap teen God op Homself geneem sodat Hy in ons plek daarvoor kon ly en sterf. Ook vir ons erfsonde het Christus Jesus ons Here aan die kruis op Golgota gesterf. Sodoende het Hy vir ons die verlossing verdien en daarmee saam het Hy vir ons die ware geregtigheid en heiligheid verwerf wat ons in die paradys verloor het.

Aangesien Christus se werk volmaak is en Hy opgevaar het na die hemel, het God sy Heilige Gees gestuur om wedergeboorte aan ons te skenk. En die eerste gevolg van die wedergeboorte is dat die mens in God en Christus begin glo omdat die Heilige Gees die geloof in die mens se hart opwek. Deur die geloof kan ons nou verseker weet dat Christus ook vir ons aan die kruis gesterf het. Hierdie geloof is die lewensaar wat die Here ons God vir ons gee sodat ons weer aan Hom verbind kan wees en lewe. Hierdie geloof bind ons in Christus in. Ons was die dooie lote wat eenkant gelê het om te verrot. Maar die Heilige Gees plant ons weer in Christus in. Hy is die ware wingerdstok uit wie ons die lewe-wekkende krag ontvang om weer in gemeenskap met God te kan lewe. Deur ons inlywing in Christus in, herskep die Heilige Gees die beeld van God in ons. Hy maak ons heilig.

Deur hierdie liefdevolle werk van ons God word ons weer in staat gestel om die kwaad te haat en vrugte te dra. Hierdie vrugte is die goeie werke wat ons doen deurdat Christus in ons is en ons in Hom. Sonder Hom kan ons immers niks doen nie. En met die goeie werke wat ons doen, verheerlik ons die Seun en die Vader in die hemel.

Geliefdes, wat 'n groot genade betoon die Here nie aan mense nie. Alle mense is dood in die sonde en slawe daarvan. Niemand dink uit sy eie daaraan om terug te keer na God toe nie, want hulle ken Hom nie meer behoorlik nie. Uit al hierdie dooie mense het God vir Homself 'n sekere aantal in Christus uitverkies. Hy het hulle in die ewigheid aan Christus gegee en Christus het hulle aan die kruis verlos. Daarom skenk die Heilige Gees aan hierdie dooie sondaars die wedergeboorte en hulle word lewendige gelowiges – gelowiges wat nie anders kan nie as om in verwondering God te aanbid vir sy genade. Hy het van 'n dooie sondaar 'n lewende getuie van Hom gemaak.

Amen!

Slotgebed

Psalm 86:2, 6 (p. 431)

- 2 Wie is tog, soos U, weldadig? / Wees my dan, o HEER, genadig,
want my roepstem en geklag / klim tot U die ganse dag.
Hoor my in my sielsverlange; / gee my vreugde en vreugdesange;
want ek hef my hart en oog, / troue God, tot U omhoog.
- 6 Leer my na u wil te handel, / 'k sal dan in u waarheid wandel;
neig my hart en voeg dit saam / tot die vrese van u Naam.
HEER, ek hef my hart na bowe, / nuwe sangstem sal U lowe,
nuwe dank sal voor U rys – / 'k sal u Naam vir ewig prys.

Die genade van ons Here Jesus Christus, die liefde God die Vader en die gemeenskap van die Heilige Gees sal met elkeen van julle wees en bly.

Amen.

Ds Coenraad Vrey
Gereformeerde Kerk Bellville
24 Januarie 2016